

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 7/2017)

София, 15 февруари 2017 г.

Съдържание

1	Външна търговия с основни земеделски култури.....	3
1.1	Зърнени и маслодайни култури	3
1.2	Плодове и зеленчуци.....	4
2	Цени	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци.....	6

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч. текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1 Външна търговия с основни земеделски култури

1.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ не е реализиран експорт на пшеница, ечемик и рапица. Въпреки това, общо за периода от началото на пазарната 2016/17 година до момента, износът на пшеница през порта нараства с 10,1% на годишна база, до 1 475,8 хил. тона, а този на рапица – над три пъти, до 216,5 хил. тона. От друга страна, експортираното количество ечемик е с 88,9% под отчетеното за същия период на миналата маркетингова година.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2015 – 12.02.2016	04.07.2016 – 12.02.2017	Изменение
пшеница	1 340 928	1 475 818	10,1%
ечемик	125 842	13 916	-88,9%
рапица	70 207	216 457	208,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на настоящата пазарна година до момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 17,1 хил. тона пшеница и 6,5 хил. тона ечемик (2,9 хил. тона през последната седмица), а експорт на рапица все още не е реализиран.

По предварителни данни на НСИ, които обхващат цялата търговия със зърнени култури (по морски, речен и сухоземен път), през периода юли – ноември 2016 г. от страната са изнесени общо 2 946 хил. тона пшеница, 223,7 хил. тона ечемик и 489,7 хил. тона рапица. В сравнение със същия период на предходната година, експортът на пшеница и рапица се увеличава съответно с 56,8% и 104,4%, докато този на ечемик намалява с 32,4%.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През изминалата седмица на Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общо за периода 01.09.2016 г. – 12.02.2017 г., износът на царевица и слънчоглед през порта е съответно с 39,9% и 15,4% по-малко на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2015 – 12.02.2016	01.09.2016 – 12.02.2017	Изменение
царевица	318 465	191 336	-39,9%
слънчоглед	106 276	89 858	-15,4%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

По предварителни данни на НСИ, общият износ на царевица през първите три месеца на пазарната 2016/17 година е в размер на 606,4 хил. тона, а този на слънчоглед – 219,3 хил. тона, съответно с 26,2% и 12,7% повече спрямо съответния период на предходната маркетингова година.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 12.02.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

1.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през периода януари – ноември 2016 г. в страната са внесени 211,4 хил. тона пресни зеленчуци и 270,7 хил. тона пресни плодове, съответно с 0,2% и 12,6% повече спрямо същия период на 2015 г.

Увеличението на общия внос на пресни зеленчуци се дължи основно на нарасналите доставки на домати – с 15,2% или 8,4 хил. тона. По-съществено увеличение се отчита и при импорта на краставици, моркови, тикви, марули и гъби - с между 5,3% и 87,1%. Същевременно, чувствително намаление на вноса се наблюдава при пиперките, картофите и зелето – в рамките на 10,5% - 21,3%.

Традиционно, при пресните плодове водещ е вносът на видове, каквито не се произвеждат в страната, като цитрусови плодове и банани. Съществен дял заемат и доставките на дини, ябълки и праскови, които нарастват с между 6,7% и 21,2% спрямо аналогичния период на 2015 г. Увеличение на годишна база се наблюдава и при внесените количества круши, черупкови плодове, грозде, ягоди, кайсии и вишни – от 1,5% до над два пъти. От друга страна, при импорта на череши, пъпеши, сливи и малини е налице спад с между 7,8% и 89,3%.

През първите единадесет месеца на 2016 г. износът на пресни зеленчуци бележи ръст от 67,4% спрямо същия период на 2015 г., до 31 хил. тона, докато този на пресни плодове намалява с 3,9%, до 37,9 хил. тона.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари – ноември 2016 г., сравнено със същия период на 2015 г., тона

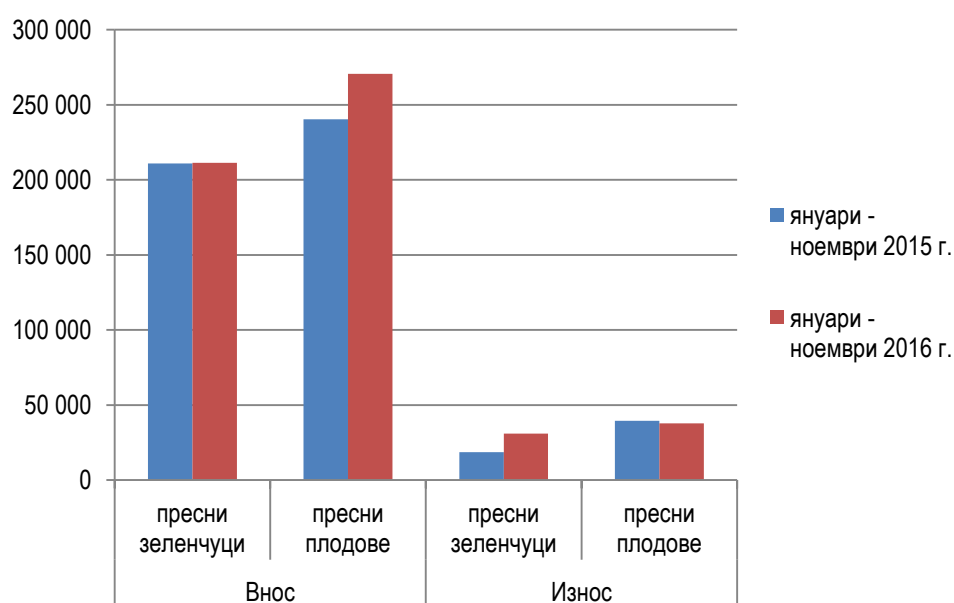
Поток	Продукти	януари - ноември 2015 г.	януари - ноември 2016 г.	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	210 956	211 401	0,2%
	пресни плодове	240 434	270 683	12,6%
Износ	пресни зеленчуци	18 501	30 966	67,4%
	пресни плодове	39 403	37 867	-3,9%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2015 г.), обработени от МЗХ
Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

Сред основните изнасяни зеленчуци, най-чувствително увеличение на годишна база се наблюдава при краставиците, зелето и пиперките – в рамките на 60,5% - 68,6%. Износът на марули, лук, гъби и патладжани нараства от два до над осем пъти спрямо същия период на 2015 г., а този на бобови зеленчуци – близо петдесет пъти. Същевременно, изнесените количества чесън, домати и картофи намаляват с между 8,1% и 91,9%.

Намалението на общия износ на пресни плодове в рамките на периода се дължи основно на спад на регистрирания износ на банани (представляващ реекспорт) – със 73,2% или 5,3 хил. тона. Сред произвежданите в страната плодове, намаление на годишна база се отчита при изнесените количества грозде, череши и пъпеши – с между 23% и 90%. Най-значително увеличение на износа спрямо единнадесетте месеца на 2015 г. се наблюдава при ягодите, ябълките, крушите и малините – с между три и седем пъти, следвано от това при гроздето, прасковите, дините и вишните – от 2,3% до 54,6%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

2 Цени

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 08.02.2017 г. средните изкупни цени на фуражна пшеница, царевича, слънчоглед и рапица остават без промяна спрямо предходната седмица. Същевременно, изкупната цена на ечемика бележи повишение от 1,6%, а тази на хлебната пшеница – незначително понижение, с 0,3%.

Изкупните цени на рапица, фуражна пшеница, слънчоглед и ечемик са с между 1,2% и 4,8% под нивата, отчетени по същото време на миналата година, като най-съществено понижение е налице при ечемика. Средно за страната, хлебната пшеница се изкупува на същата цена като година по-рано. Единствено при царевичата се наблюдава поскъпване на годишна база, с 10,5%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 08.02.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	10.02.2016	01.02.2017	08.02.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	291	292	291	0,0	-0,3
Фуражна пшеница	270	266	266	-1,5	0,0
Ечемик	273	256	260	-4,8	1,6
Царевица	267	295	295	10,5	0,0
Слънчоглед	698	687	687	-1,6	0,0
Рапица	681	673	673	-1,2	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 08.02.2017 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Към 10.02.2017 г. средната цена на едро на картофите се покачва със 7,1% спрямо предходната седмица. При оранжерийните домати и ябълките, предлагани на тържищата в страната, също се отчита поскъпване на седмична база, но по-слабо - съответно с 1,6% и 0,8%.

Сравнявайки със същия период на 2016 г., цената на едро на картофите нараства със значителните 25%.

**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 10.02.2017 г., сравнено с
предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг**

	12.02.2016	03.02.2017	10.02.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,60	0,70	0,75	25,0	7,1
домати (оранжерийни, внос)	*	1,90	1,93	-	1,6
домати (внос)	1,68	*	*	-	-
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	*	1,32	1,33	-	0,8
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде (внос)	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 10.02.2017 г.**

